

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6SŽi/37/2014
Identifikačné číslo spisu:	1012200662
Dátum vydania rozhodnutia:	26.08.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:1012200662.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a členov senátu JUDr. Gabriely Gerdovej a JUDr. Aleny Adamcovej v právnej veci žalobcu: EUREA, občianske združenie, IČO: 30 794 242, so sídlom Tupého 25/A, Bratislava, zastúpený : Mgr. Vladimír Šárnik, advokát, so sídlom Národného oslobodenia 25, Bernolákovo, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, so sídlom Pribinova 2, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č.: SLV-OLVS-5/2012 zo dňa 25. januára 2012, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/135/2012-36 zo dňa 19. februára 2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/135/2012-36 zo dňa 19. februára 2014 p o t v r d u j e.

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

I.

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom č. k. 2S/135/2012-36 zo dňa 19.2.2014 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného č.: SLV-OLVS-5/2012 zo dňa 25.1.2012, žiadajúc jeho zrušenie a vrátenie veci žalovanému na ďalšie konanie. Účastníkom právo na náhradu trov konania nepriznal.

Z odôvodnenia uvedeného rozhodnutia vyplýva, že krajský súd po preskúmaní veci vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného žalovaným vyplývajúcim z predloženého administratívneho spisu dospel k záveru, že námietky uvedené v žalobe neodôvodňujú zrušenie napadnutého rozhodnutia a závery žalovaného uvedené v odôvodnení napadnutého rozhodnutia ako aj postup predchádzajúci jeho vydaniu sú v súlade so zákonom.

Krajský súd zákonnosť preskúmaného rozhodnutia žalovaného správneho orgánu posudzoval v

intenciách ustanovení § 3 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám (ďalej len zákon č. 211/2000 Z.z. alebo „ZSI“), v spojení s § 9 ods. 2 a s § 12 uvedeného zákona a v intenciách § 3 zákona č. 428/2002 Z.z., ako aj v intenciách článku 26 ods.1 Ústavy Slovenskej republiky, ktorú právnu úpravu citoval, postupom podľa ustanovení piatej časti druhej hlavy Občianskeho súdneho poriadku ustanovujúcej správne súdnictvo.

Z administratívneho spisu krajský súd zistil, že žalobca žiadosťou zo dňa 29.9.2011 doručenou povinnej osobe dňa 4.10.2011 podľa § 14 zákona č. 211/2000 Z.z. požiadal o „oznámenie, či I. F., ktorý bol v roku 2008 vyšetrovateľom Úradu boja proti korupcii, odboru boja proti korupcii Bratislava, je v súčasnosti príslušníkom PZ a ak áno, aké je jeho súčasné služobné zaradenie.“ Povinná osoba rozhodnutím č. KM-920-007/SI-2011 zo dňa 6.12.2011 čiastočne nevyhovela žiadosti žalobcu v časti sprístupnenia služobného zaradenia príslušníka PZ, to že I. F. je príslušníkom PZ oznámila povinná osoba žalobcovi listom zo dňa 7.10.2011. Čiastočné nesprístupnenie informácie povinná osoba odôvodnila poukazom na § 9 ods. 1, 2, 3 zákona č. 211/2000 Z.z. a stanovisko Úradu na ochranu osobných údajov. Proti prvostupňovému rozhodnutiu žalobca podal rozklad, ktorý žalovaný zamietol napadnutým rozhodnutím zo dňa 25.1.2012 a prvostupňové rozhodnutie potvrdil. Žalovaný uviedol, že požadovaná informácia bola sprístupnená v takom rozsahu ako to umožňuje zákon č. 211/2000 Z.z., pričom dotknutá osoba nepatrí do žiadnej kategórie osôb uvedených v § 9 ods. 3 tohto zákona, a keďže nesúhlasila so sprístupnením osobných údajov služobného zaradenia v súvislosti s menom a priezviskom tejto osoby, bolo potrebné informáciu čiastočne nesprístupniť.

Krajský súd sa predovšetkým zaoberal námietkou žalobcu, ktorou namietal, že žalobou napadnuté rozhodnutie je nadbytočné, keďže bolo skôr vydané tzv. fiktívne rozhodnutie, ktorým bol rozklad žalobcu zamietnutý, avšak bez odôvodnenia a ďalších formálnych náležitostí vyžadovaných zákonom. Krajský súd konštatoval, že keďže zákon č. 211/2000 Z.z. nemá osobitnú úpravu na štádium konania od podania odvolania (rozkladu) prvostupňovému správneho orgánu, postupuje sa podľa § 57 správneho poriadku, a preto pokiaľ proti rozhodnutiu, ktorým povinná osoba nesprístupnila informáciu, bol podaný opravný prostriedok je zmysle ustanovení správneho poriadku povinnosťou povinnej osoby vec opätovne preskúmať a prípade uznania nároku odvolateľa vyhovieť jeho žiadosti o sprístupnenie informácie, v opačnom prípade povinná osoba predloží opravný prostriedok spolu s výsledkami doplneného konania a so spisovým materiálom odvolaciemu orgánu najneskôr do 30 dní odo dňa, keď jej odvolanie došlo. Z uvedeného krajský súd vyvodil záver, že rozhodnutie žalovaného napadnuté žalobou nebolo vydané po lehote stanovenej § 19 ZSI v spojení s § 57 správneho poriadku. V danej súvislosti krajský súd poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2SŽi/7/2011 a sp. zn. 3SŽi/19/2012.

Krajský súd vo vzťahu k ďalším námietkam žalobcu uviedol, že žalovaný rozhodol o čiastočnom odmietnutí sprístupnenia žalobcom požadovaných informácií poukazom na § 9 ods. 2 ZSI, v zmysle ktorého ustanovenia povinná osoba informácie o osobných údajoch fyzickej osoby, ktoré sú spracúvané v informačnom systéme za podmienok ustanovených osobitným zákonom, sprístupní len vtedy, ak to ustanovuje zákon alebo na základe predchádzajúceho písomného súhlasu dotknutej osoby. Poukázal na to, že v danom prípade povinná osoba nesprístupnila informáciu týkajúcu sa súčasného služobného zaradenia príslušníka PZ v spojení s jeho menom a priezviskom z dôvodu, že tento údaj má charakter osobných údajov podľa zákona číslo 428/2002 Z.z. o ochrane osobných údajov. Krajský súd konštatoval, že vo všeobecnosti osobným údajom je informácia týkajúca sa fyzické osoby, ktorá je „určená“ alebo „určiteľná“, resp. ktorá je na základe určitého súboru rôznych údajov konkrétne identifikovateľná a nezameniteľná s inou osobou. Podľa názoru krajského súdu v danom prípade bolo nesporné, že táto ochrana sa v celom rozsahu vzťahuje na fyzickú osobu - príslušníka PZ I. F., ktorý nespadá do okruhu osôb podľa § 9 ods. 3 ZSI.

Krajský súd zaoberajúc sa podstatnými podmienkami pre rozlíšenie povahy údajov na osobné a iné zdôraznil, že osoba je určiteľná, ak ju myšlienkovým postupom možno identifikovať na základe určitých vlastností alebo znakov, ktoré ju spoľahlivo a nezameniteľne odlišia od iných osôb. Z pohľadu ochranných údajov sa teda „určiteľnosťou“ rozumie taký stav, keď na základe jedného alebo viacerých

údajov možno osobu identifikovať. Identifikácia sa teda realizuje prostredníctvom konkrétnych charakteristických znakov tzv. „identifikátorov“, ktoré možno priradiť ku konkrétnej fyzickej osobe. Miera, do akej sú určité identifikátory dostačujúce pre dosiahnutie identifikácie konkrétnej fyzickej osoby závisí od komplexného posúdenia dostupných údajov v ich vzájomnej súvislosti a zároveň aj situácie ako celku. Preto v závislosti od viacerých faktorov, ktorými sú najmä kvalita, kvantita a druh údajov sa v určitom momente, ktorý nemožno presne stanoviť, konvertuje určiteľnosť do určenia osoby. Fyzickú osobu považujeme za určenú, keď na základe dostupných údajov je jednoznačne identifikovaná a odlišená od ostatných osôb v danom informačnom systéme. Určiteľnosť na základe súboru údajov taktiež vždy závisí aj od geografického územia, veľkosti society, v rámci ktorej sa údaje spracúvajú. V danej súvislosti dal do pozornosti názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyslovený v rozsudku sp. zn. 6Sž 250/2008.

Podľa názoru krajského súdu v prípade žiadanej informácie ohľadne služobného zaradenia konkrétnej fyzickej osoby, príslušníka PZ, ide o osobné údaje. Tieto údaje teda povinná osoba v takom rozsahu, v akom sú chránené zákonom o osobných údajoch, sprístupniť nemusí. Krajský súd konštatoval, že ak by žalobca získal žiadané informácie, bolo by možné celkom jednoducho, t.j. bez vynaloženia neúmerne vysokého úsilia, túto fyzickú osobu kontaktovať. Poukázal na to, že právo na informácie ako právo politické nemožno chápať ako neobmedzené právo človeka na uspokojenie osobnej zvedavosti, ale ide o právo na informácie v politickom slova zmysle, chápané veľmi široko, t.j. takú informáciu, ktorú človek žijúci v štáte potrebuje k tomu, aby prakticky v dosiahnuteľnej miere poznal, čo sa robí na verejnosti v jeho okolí. Konštatoval, že právu na informácie zodpovedá všeobecná povinnosť, aby nikto koho k tomu neoprávňuje zákon a nad mieru, v ktorej ho k tomu oprávňuje zákon, nikomu v podaní informácie nebránil. Právo na informácie tak možno obmedziť len zákonom a za splnenia dvoch podmienok a to, že sa tak robí z dôvodu opatrení demokratickej spoločnosti nevyhnutných pre ochranu práv a slobôd druhých, bezpečnosť štátu, verejnú bezpečnosť, ochranu verejného zdravia alebo mravnosti a že takéto obmedzenie i nevyhnutné, t. j. že ciele obmedzenia inak v demokratickej spoločnosti nemožno dosiahnuť.

O náhrade trov konania krajský súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 O.s.p.. Žalobcovi náhrad náhradu trov konania nepriznal pre jeho neúspech v konaní a žalovanému z dôvodu, že v danom prípade zásadne podľa ustálenej judikatúry nemá právo na náhradu trov konania.

II.

Proti uvedenému rozhodnutiu krajského súdu sa v zákonnej lehote odvolal žalobca. Žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že zruší žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného a vec vráti žalovanému na ďalšie konanie. Uplatnil si náhradu trov konania.

Žalobca v dôvodoch odvolania namietal, že odôvodnenie rozhodnutia krajského súdu je nedostatočné, keďže krajský súd sa vôbec nevysporiadal s ústavnoprávnymi aspektmi práva na informácie, čo má za následok porušenie práva žalobcu na súdnu ochranu.

Žalobca tvrdil, že ním požadované údaje sa netýkali súkromia policajta I. F., ale týkali sa jeho služobného zaradenia, poukazom na to, že nejde pritom iba o bežného bezvýznamného policajta, ale o policajta, ktorý sa podieľal na (ne)vyšetrovaní kauzy Gorila. Výslovil názor, že utajenie informácie o ďalšom služobnom zaradení I. F. nie je vo verejnom záujme, ale naopak štát má pozitívny záväzok informovať verejnosť o jeho neskoršom pôsobení. V danej súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Sž 1/2003.

Ďalej žalobca poukázal na právnu teóriu - Šimíček, V.: Ústavní stížnost. Praha: Linde, a.s., 2005, s. 74, v zmysle, ktorej je priama aplikácia ústavy prípustná v prípadoch, ktoré spĺňajú tieto podmienky: 1/existuje skutočný a zjavný rozpor s ústavou a ústavnými hodnotami; 2/ ide o hodnotovú medzeru v zákone, kedy na určitú situáciu zákonná úprava nepamätá a ak by súd vo svojom rozhodnutí zohľadnil

neexistenciu zákonnej úpravy, dôsledky tohto rozhodnutia by boli zjavne protiústavné; 3/ nie je možné prerušiť konanie a predložiť vec Ústavnému súdu, keďže riešením nie zrušenie ustanovenia predpisu, pretože predpis pôsobí protiústavne iba v špecifických prípadoch.

Podľa názoru žalobcu v danom prípade boli podmienky pre priamu aplikáciu ústavy splnené a to z nasledovných dôvodov: 1/ nesprístupnenie informácie o príslušníkovi PZ (ne)vyšetrojúcom kauzu s obrovským vplyvom na verejný život a politiku by bolo zjavne v rozpore s ústavným právom na informácie; 2/ ide o hodnotovú medzeru v zákone o ochrane osobných údajov a v zákone o slobodnom prístupe k informáciám, pretože tieto zákony neobsahuje výslovnú výnimku, ktorá by umožňovala tieto informácie sprístupniť aj napriek tomu, že formálne spĺňajú pojmové znaky osobných údajov a že ide o informácie, ktoré možno spojiť s určiteľnou a identifikovateľnou osobou; 3/ keďže protiústavné dôsledky nastávajú v dôsledku stavu, že zákony neobsahujú výnimku z nesprístupnenia osobných údajov, ide o absenciu právnej úpravy určitej špecifickej situácie a nie o stav, kedy by bolo existujúce ustanovenie niektorého zo zákonov protiústavné. Súd teda nemôže prerušiť konanie a dať Ústavnému súdu Slovenskej republiky podnet na vyslovenie protiústavnosti niektorého zo zákonných ustanovení.

Záverom žalobca zdôraznil, že I. F. je osobou verejného záujmu, požadované informácie sa netýkajú jeho súkromia, pričom identifikátor v rozsahu meno, priezvisko, pracovisko nie je ani charakteristikou tvoriacou fyzickú, fyziologickú, psychickú, mentálnu, ekonomickú, kultúrnu alebo sociálnu identitu fyzickej osoby, ako to predpokladá § 3 zákona č. 428/2002 Z.z.

Žalobca súčasne s odvolaním podal námietku zaujatosti voči senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky predsedníčky senátu JUDr. Jany Baricovej a členov JUDr. Jarmily Urbancovej a JUDr. Milana Moravu pre prípad, že by im bolo pridelené na rozhodnutie jeho odvolanie.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril, odvolací návrh nepodal.

III.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení § 246c ods. 1 veta prvá) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu a konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a v medziach podaného odvolania žalobcu (§ 212 ods. 1 O.s.p. v spojení § 246c ods. 1 veta prvá) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 O.s.p.), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1,3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Predmetom odvolacieho konania v preskúmvanej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým súd prvého stupňa zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného správneho orgánu, žiadajúc jeho zrušenie a vrátenie veci žalovanému na ďalšie konanie.

Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj zákonnosť rozhodnutia a postupu žalovaného správneho orgánu, ako aj zákonnosť postupu a rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu, najmä z toho pohľadu, či sa súd prvého stupňa vysporiadal so všetkými podstatnými námietkami uvedenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť postupu žalovaného správneho orgánu.

Z predloženého spisového materiálu krajského súdu súčasť ktorého tvoril administratívny spis žalovaného odvolací súd mal preukázané, že preskúmvaným rozhodnutím č. SLV-OLVS-5/2012 zo dňa

25.1.2012 minister vnútra Slovenskej republiky rozklad žalobcu proti prvostupňovému rozhodnutiu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti korupcii - povinnej osoby č. KM-920-007/SI-2011 zo 6.12.2011, ktorým žiadosti žalobcu o sprístupnenie informácie nebolo v celom rozsahu vyhovené, zamietol a prvostupňové správne rozhodnutie potvrdil.

Predmetom preskúvacieho konania v danej veci je postup a rozhodnutie žalovaného správneho orgánu, ktorým bolo s konečnou platnosťou rozhodnuté o žiadosti žalobcu o poskytnutie informácie podanej dňa 29.9.2011 v zmysle zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov.

Podľa § 246c ods. 1, veta prvá O.s.p. pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona. Opravný prostriedok je prípustný, len ak je to ustanovené v tejto časti.

Podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd po vyhodnotení odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu v zmysle ustanovenia § 219 ods. 2 O.s.p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov vo veci samej spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem uvedených v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Senát odvolacieho súdu považuje právne posúdenie preskúvanej veci krajským súdom za správne a súladné so zákonom. V procese posudzovania zákonnosti napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa odvolací súd vychádzal zo skutkových zistení vyplývajúcich z administratívneho spisu, obsiahnutých v odôvodnení napadnutého prvostupňového rozsudku, ktoré z tohto dôvodu neopakuje a súčasne na ne poukazuje. Vzhľadom k tomu, aby najvyšší súd v preskúvanej veci nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe skutočnosti spolu s právnymi závermi krajského súdu, vo svojom odôvodnení konštatuje správnosť dôvodov napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa a k tomu dodáva.

Úlohou súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa piatej časti druhej hlavy Občianskeho súdneho poriadku (§ 247 a nasl.) je posudzovať, či správny orgán vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúcemu vydaniu napadnutého rozhodnutia.

Pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 1, veta prvá, O.s.p.).

V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 O.s.p.).

Pri rozhodnutí, ktoré správny orgán vydal na základe zákonom povolenej voľnej úvahy (správne uváženie), preskúmava súd iba, či také rozhodnutie nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom. Súd neposudzuje účelnosť a vhodnosť správneho rozhodnutia (§ 245 ods. 2 O.s.p.).

Podľa čl. 1 ods. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) Slovenská republika je

zvrchovaný, demokratický a právny štát.

Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 152 ods. 4 ústavy výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

Z uvedeného článku ústavy vyplýva, že výklad a uplatňovanie všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s ústavou. Vplyvom ústavy dochádza k vsunutiu jej obsahovo-hodnotových vlastností do všeobecných pojmov zákona tak, aby bol zabezpečený ústavne konformný výklad. Požiadavka na ústavne konformnú aplikáciu a výklad zákona je súčasťou zákonnosti rozhodnutia ako individuálneho správneho aktu. Práve tu je ťažisko činnosti správneho súdnictva, pretože dikcia zákona nemôže byť interpretovaná izolovane, mimo zmyslu a účelu zákona, cieľa právnej regulácie, ktorý zákon sleduje. Orgány štátu realizujú svoju rozhodovaciu právomoc sú pri výkone svojej moci povinné postupovať v zmysle čl. 2 ods. 2 ústavy, s prihliadnutím na to, že súčasne sú viazané aj právnou úpravou obsiahnutou v medzinárodných zmluvách, ktorými je Slovenská republika viazaná (čl. 7 Ústavy Slovenskej republiky).

Odvolací súd v danej veci zistil, že spor o zákonnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného medzi účastníkmi konania v preskúmvanej veci spočíva práve v ústavnej konformnosti výkladu právnej úpravy ustanovujúcej v § 9 zákona č. 211/2000 Z.z., keď žalovaný potvrdil prvostupňové správne rozhodnutie z dôvodu, že požadovaná informácia bola sprístupnená v takom rozsahu ako to umožňuje zákon č. 211/2000 Z.z., pričom dotknutá osoba (policajt I. F.) nepatrí do žiadnej kategórie osôb uvedených v § 9 ods. 3 tohto zákona, a keďže nesúhlasila so sprístupnením osobných údajov služobného zaradenia v súvislosti s menom a priezviskom tejto osoby, bolo potrebné informáciu čiastočne nesprístupniť, pričom žalobca tvrdil, že ním požadované údaje sa netýkali súkromia policajta I. F., ale týkali sa jeho služobného zaradenia, poukazom na to, že nejde pritom iba o bežného bezvýznamného policajta, ale o policajta, ktorý sa podieľal na (ne)vyšetrení kauzy Gorila, zdôrazniac, že I. F. je osobou verejného záujmu a požadované informácie sa netýkajú jeho súkromia.

Podľa § 1 zákona č. 211/2000 Z.z. účinného v čase podanej žiadosti žalobcu (ďalej len zákon č. 211/2000 Z.z.) tento zákon upravuje podmienky, postup a rozsah slobodného prístupu k informáciám.

Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z.z. osobami povinnými podľa tohto zákona sprístupňovať informácie (ďalej len "povinné osoby") sú štátne orgány, obce, ako aj tie právnické osoby a fyzické osoby, ktorým zákon zveruje právomoc rozhodovať o právach a povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb v oblasti verejnej správy, a to iba v rozsahu tejto ich rozhodovacej činnosti.

Podľa § 3 ods. 1, 2, 3 zákona č. 211/2000 Z.z. každý má právo na prístup k informáciám, ktoré majú povinné osoby k dispozícii.

Povinná osoba podľa § 2 ods. 3 sprístupní iba informácie o hospodárení s verejnými prostriedkami, nakladaní s majetkom štátu majetkom vyššieho územného celku alebo majetkom obce, o životnom prostredí, o úlohách alebo odborných službách týkajúcich sa životného prostredia a o obsahu, plnení a činnostiach vykonávaných na základe uzatvorenej zmluvy.

Informácie sa sprístupňujú bez preukázania právneho alebo iného dôvodu alebo záujmu, pre ktorý sa informácia požaduje.

Podľa § 9 ods. 1, 2 zákona č. 211/2000 Z.z. informácie, ktoré sa dotýkajú osobnosti a súkromia fyzickej osoby, písomnosti osobnej povahy, podobizne, obrazové snímky a obrazové a zvukové záznamy týkajúce sa fyzickej osoby alebo jej prejavov osobnej povahy povinná osoba sprístupní len vtedy, ak to ustanovuje osobitný zákon, alebo s predchádzajúcim písomným súhlasom dotknutej osoby. Ak dotknutá osoba nežije, taký súhlas môže poskytnúť jej blízka osoba. Ustanovenia osobitných

predpisov tým nie sú dotknuté.

Informácie o osobných údajoch fyzickej osoby, ktoré sú spracúvané v informačnom systéme za podmienok ustanovených zákonom, (Zákon č. 428/2002 Z.z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov) povinná osoba sprístupní len vtedy, ak to ustanovuje zákon, alebo na základe predchádzajúceho písomného súhlasu dotknutej osoby. Ak dotknutá osoba nemá spôsobilosť na právne úkony, taký súhlas môže poskytnúť jej zákonný zástupca. Ak dotknutá osoba nežije, taký súhlas môže poskytnúť jej blízka osoba.

Podľa § 1 ods. 1, 2 zákona č. 428/2002 Z.z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov, účinného v čase rozhodovania žalovaného, (ďalej len zákon č. 428/2002 Z.z. alebo zákon o ochrane osobných údajov) tento zákon upravuje a) ochranu osobných údajov fyzických osôb pri ich spracúvaní, b) zásady spracúvania osobných údajov, c) bezpečnosť osobných údajov, d) ochranu práv dotknutých osôb, e) cezhraničný tok osobných údajov, f) registráciu a evidenciu informačných systémov, g) zriadenie, postavenie a pôsobnosť Úradu na ochranu osobných údajov Slovenskej republiky (ďalej len "úrad").

Tento zákon sa vzťahuje na orgány štátnej správy, orgány územnej samosprávy, iné orgány verejnej moci, ako aj na ostatné právnické osoby a fyzické osoby, ktoré spracúvajú osobné údaje, určujú účel a prostriedky spracúvania alebo poskytujú osobné údaje na spracúvanie.

Podľa § 3 zákona č. 428/2002 Z.z. osobnými údajmi sú údaje týkajúce sa určenej alebo určiteľnej fyzickej osoby, pričom takou osobou je osoba, ktorú možno určiť priamo alebo nepriamo, najmä na základe všeobecne použiteľného identifikátora alebo na základe jednej či viacerých charakteristík alebo znakov, ktoré tvoria jej fyzickú, fyziologickú, psychickú, mentálnu, ekonomickú, kultúrnu alebo sociálnu identitu.

Podľa § 7 ods. 1, veta prvá zákona č. 428/2002 Z.z. osobné údaje možno spracúvať len so súhlasom dotknutej osoby, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 14 ods. 1, 2, 4, 5 zákona č. 211/2000 Z.z. žiadosť možno podať písomne, ústne, faxom, elektronickou poštou alebo iným technicky vykonateľným spôsobom.

Zo žiadosti musí byť zrejmé, ktorej povinnej osobe je určená, meno, priezvisko, názov alebo obchodné meno žiadateľa, jeho adresa pobytu alebo sídlo, ktorých informácií sa žiadosť týka a aký spôsob sprístupnenia informácií žiadateľ navrhuje.

Žiadosť je podaná dňom, keď bola oznámená povinnej osobe príslušnej vo veci konat'.

Na žiadosť povinná osoba písomne potvrdí podanie žiadosti a oznámi predpokladanú výšku úhrady za sprístupnenie informácie.

Podľa § 18 ods. 1, 2, zákona č. 211/2000 Z.z. ak povinná osoba poskytne žiadateľovi požadované informácie v rozsahu a spôsobom podľa § 16 v zákonom stanovenej lehote, urobí rozhodnutie zápisom v spise. Proti takému rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

Ak povinná osoba žiadosti nevyhoví hoci len sčasti, vydá o tom v zákonom stanovenej lehote písomné rozhodnutie. Rozhodnutie nevydá v prípade, ak žiadosť bola odložená (§ 14 ods. 3).

Odvolací súd vychádzajúc zo skutkových zistení danej veci vyplývajúcich z administratívneho spisu dospel k zhodnému záveru ako súd prvého stupňa, že žalovaný správny orgán v oboch stupňoch v danom prípade postupoval v súlade s citovanou právnou úpravou, z relevantných skutkových podkladov vyvodil správny právny záver a v odôvodnení rozhodnutia náležite uviedol dôvody, na základe ktorých v danej veci rozhodol, a súčasne v dôvodoch svojho druhostupňového rozhodnutia sa žalovaný vypořádaval

so zásadnými odvolacími námietkami žalobcu. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozhodnutie žalovaného správneho orgánu považoval za súladné so zákonom, a preto súd prvého stupňa rozhodol vo veci zákonne, keď žalobu zamietol podľa § 250j ods. 1 O.s.p..

Zákonodarca v zákone č. 211/2000 Z.z. ustanovuje podmienky, postup a rozsah slobodného prístupu k informáciám, kto je povinnou osobou na konanie a rozhodnutie o sprístupnení resp. nesprístupnení žiadanej informácie, rozsah poskytovania a obmedzenie poskytovania informácií a konanie o žiadosti o sprístupnení informácií. Z citovanej právnej úpravy vyplýva, že štátne orgány sú povinné poskytovať informácie, ktoré majú k dispozícii, na základe zákona a podľa zákona.

Ústava Slovenskej republiky v čl. 26 zaručuje právo na informácie a zároveň upravuje obmedzenia, ktoré je potrebné dodržiavať pri uplatňovaní práva na informácie tak, aby sa vytvorila primeraná rovnováha medzi právom na informácie na jednej strane a právom na súkromie na druhej strane. Práve z týchto dôvodov ustanovenie § 9 ods. 1 a 2 zákona č. 211/2000 Z.z. upravuje, že informácie, ktoré sa dotýkajú osobnosti a súkromia fyzickej osoby, a informácie o osobných údajoch fyzickej osoby, ktoré sú spracúvané v informačnom systéme za podmienok ustanovených zákonom, povinná osoba sprístupní len vtedy, ak to ustanovuje osobitný zákon, alebo s predchádzajúcim písomným súhlasom dotknutej osoby. Účelom ustanovenia § 9 zák. č. 211/2000 Z.z. je chrániť informácie týkajúce sa súkromia a osobných údajov fyzických osôb. Súčasťou práva na ochranu súkromia je aj ochrana osobných údajov. Zásady ochrany osobných údajov stanovuje zákona č. 428/2002 Z.z. tak, že osobným údajom je informácia týkajúca sa fyzickej osoby, ktorá je „určená“ alebo „určiteľná“, resp. ktorá je na základe určitého súboru rôznych údajov konkrétne identifikovateľná a nezameniteľná s inou osobou. Ak žiadateľ požiadala o sprístupnenie informácií obsahujúcich informácie o osobných údajoch fyzickej osoby, povinná osoba ich podľa § 9 ods. 1 a 2 zákona č. 211/2000 Z.z. sprístupní len vtedy, ak to ustanovuje osobitný zákon alebo na základe predchádzajúceho písomného súhlasu dotknutej osoby (osoby, ktorej sa týka informácia o súkromí alebo osobný údaj). Keďže tieto ustanovenia neukladajú povinnej osobe povinnosť požiadať o písomný súhlas dotknutej osoby, povinná osoba nemusí žiadať dotknutú osobu o súhlas. Ak žiadateľ o informáciu nevie preukázať takýto súhlas dotknutej osoby alebo ak súhlas nie je založený v úradnom spise, povinná osoba informáciu nesprístupní.

Odvolací súd vychádzajúc zo skutkových okolností danej veci, vyplývajúcich z administratívneho spisu dospel k zhodnému záveru ako súd prvého stupňa, že žalobca žiadal v rozpore s vyššie uvedenými ustanoveniami zákona o slobode informácií sprístupniť informácie týkajúce sa osobných údajov príslušníka PZ povinnej osoby, na ktoré sa vzťahuje obmedzenie prístupu k informáciám podľa zákona č. 211/2000 Z.z., a preto závery správnych orgánov oboch stupňov v tejto časti považoval za správne.

Odvolací súd odvoláciu námietku žalobcu, ktorou namietal, že súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil nevyplývajúcu sa riadne s jeho žalobnými námietkami, považoval za nedôvodnú. Taktiež za nedôvodnú považoval názor žalobcu, že v danom prípade boli splnené podmienky pre priamu aplikáciu ústavy.

Podľa čl. 26 ods.1 až 5 Ústavy Slovenskej republiky sloboda prejavu a právo na informácie sú zaručené.

Každý má právo vyjadrovať svoje názory slovom, písmom, tlačou, obrazom alebo iným spôsobom, ako aj slobodne vyhľadávať, prijímať a rozširovať idey a informácie bez ohľadu na hranice štátu. Vydávanie tlače nepodlieha povoleniu konaniu. Podnikanie v odbore rozhlasu a televízie sa môže viazať na povolenie štátu. Podmienky ustanoví zákon.

Cenzúra sa zakazuje.

Slobodu prejavu a právo vyhľadávať a šíriť informácie možno obmedziť zákonom, ak ide o opatrenia v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku, ochranu verejného zdravia a mravnosti.

Orgány verejnej moci majú povinnosť primeraným spôsobom poskytovať informácie o svojej činnosti v

štátnom jazyku. Podmienky a spôsob vykonania ustanoví zákon.

Podľa čl. 19 ods. 1 až 3 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena.

Každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

Každý má právo na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov o svojej osobe.

Otázkou hierarchie, resp. pripustenia eventuálnej prednosti jedného základného práva pred iným základným právom alebo slobodou sa už ústavný súd zaoberal vo veci sp. zn. PL. ÚS 22/06, v ktorej okrem iného vyslovil názor, že „Základné práva a slobody sú navzájom rovnocenné. Koncepcia materiálneho právneho štátu vylučuje vytvorenie „hierarchie“ základných práv a slobôd, v ktorej by sa jednému základnému právu alebo slobode priznal väčší význam, než aký má iné základné právo alebo sloboda. Základné práva a slobody sa môžu dostať do konfliktu a aj sa do konfliktu dostávajú. Každý konflikt vo vnútri systému základných práv a slobôd (resp. ľudských práv a základných slobôd v režime medzinárodných dohovorov o ľudských právach) treba riešiť pomocou zásady spravodlivej rovnováhy.“

Ľudia sú slobodní a rovní v dôstojnosti i v právach. Základné práva a slobody sú neodňateľné, nescudziteľné, nepremlčateľné a nezrušiteľné. Základné práva a slobody sa zaručujú na území Slovenskej republiky všetkým bez ohľadu na pohlavie, rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, politické, či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie. Nikoho nemožno z týchto dôvodov poškodzovať, zvýhodňovať alebo znevýhodňovať. Nikomu nesmie byť spôsobená ujma na právach pre to, že uplatňuje svoje základné práva a slobody (čl. 12 ods. 1, 2, 4 Ústavy Slovenskej republiky).

Povinnosti možno ukladať zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 4, ktorá priamo zakladá práva a povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb, alebo nariadením vlády podľa čl. 120 ods. 2. Medze základných práv a slobôd možno upraviť za podmienok ustanovených touto ústavou len zákonom. Zákonné obmedzenia základných práv a slobôd musia platiť rovnako pre všetky prípady, ktoré spĺňajú ustanovené podmienky. Pri obmedzovaní základných práv a slobôd sa musí dbať na ich podstatu a zmysel. Takéto obmedzenia sa môžu použiť len na ustanovený cieľ. (čl. 13 Ústavy Slovenskej republiky)

Sloboda prejavu a právo na informácie sa zaručujú podľa čl. 26 ústavy, pričom ústavou upravené (a pritom jediné) obmedzenia ich výkonu sú upravené v čl. 26 ods. 4. Medzi tieto obmedzenia patrí aj „ochrana práv a slobôd iných“. Pri uplatňovaní týchto základných práv ide o vytvorenie primeranej rovnováhy medzi právom na informácie na strane jednej a právom na súkromie toho (tých), o ktorom sa informácie získavajú, pričom sa uznáva, že u osôb verejného záujmu dochádza k zúženiu priestoru ich súkromnej sféry, v dôsledku čoho sa primerane znižuje aj úroveň ochrany ich osobnostných práv (čo nebol prípad dotknutej osoby). Ústavný súd vo svojej judikatúre tiež konštatoval, že účel sledujúci realizáciu základného práva na informácie je s ohľadom na svoju ústavnú relevanciu spôsobilý odôvodniť zásah do základného práva podľa čl. 19 ods. 3 ústavy, a z tohto dôvodu ho zároveň považuje za legitímny z hľadiska posudzovaného princípu proporcionality. Určité základné právo nemožno vykladať izolovane, mimo kontext celého ústavného poriadku a s ohľadom na účel a obsah jednotlivých jeho ústavných noriem. Obmedziť základné práva a slobody v zmysle čl. 13 ods. 2 ústavy možno iba na základe podmienok ustanovených ústavou. ((Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 1/09 z 19. januára 2011))

Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd dospel k zhodnému názoru ako súd prvého stupňa, že v danom prípade správne orgány oboch stupňov pokiaľ žiadosti žalobcu o poskytnutie informácie v celom rozsahu nevyhoveli, postupovali a rozhodli v zmysle zákona a v súlade s Ústavou Slovenskej republiky. Odvolací súd sa nestotožnil s argumentáciou žalobcu, že ním požadované údaje sa netýkali súkromia

policajta Františka Sailera, ale týkali sa jeho služobného zaradenia, poukazom na to, že nejde pritom iba o bežného bezvýznamného policajta, ale o policajta, ktorý sa podieľal na (ne)vyšetrovaní kauzy Gorila. Aj podľa názoru odvolacieho súdu údaj o pracovnom resp. služobnom zaradení dotknutej osoby sa významným spôsobom premieta do jeho súkromnej sféry a vypovedá o jeho spoločenskom a sociálnom postavení a jeho zverejnenie môže mať významné (a to aj negatívne) dôsledky na jeho osobné, pracovné či iné spoločenské vzťahy. Odvolací súd v danej súvislosti dáva do pozornosti žalobcu, že aj Európsky súd pre ľudské práva vo svojej judikatúre zásadne nepripúšťa, aby sa sprístupňovali osobné údaje o súkromí osôb.

Vzhľadom k vyššie uvedenému odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa v preskúmvanej veci postupom v súlade s právnou úpravou ustanovenou v druhej hlave piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (§ 247 a nasl.), náležite preskúmal zákonnosť rozhodnutia žalovaného správneho orgánu a postup mu predchádzajúci v rozsahu žalobných dôvodov a v odôvodnení napadnutého rozsudku sa náležite vysporiadal so zásadnými žalobnými námietkami. Odvolací súd sa nestotožnil s námietkou žalobcu, že postupom súdu prvého stupňa bolo porušené jeho právo na súdnu ochranu, a preto vchádzajúc zo skutkových okolností vyplývajúcich z administratívneho spisu poukazom na závery uvedené vyššie odvolací súd považoval námietky žalobcu uvedené v odvolaní proti rozsudku krajského súdu za nedôvodné, ktoré nemohli mať za následok úspešnosť jeho odvolacieho návrhu.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne a právne správny podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. a s § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil, stotožniac sa v zásade aj s dôvodmi jeho rozhodnutia (§ 219 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.), keď nezistil ani okolnosti, ku ktorým by musel prihladať z úradnej povinnosti.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa ust. § 250k ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s ust. § 246c veta prvá O.s.p. a s ust. § 224 ods. 1 O.s.p.. Žalobcovi, ktorý nemal úspech vo veci, náhradu trov tohto konania nepriznal.

Odvolací súd sa nezaoberal námietkou zaujatosti, ktorú žalobca v odvolaní vzniesol voči senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky predsedníčky senátu JUDr. Jany Baricovej a členov JUDr. Jarmily Urbancovej a JUDr. Milana Moravu, keďže uvedení sudcovia najvyššieho súdu v preskúmvanej veci nerozhodovali o odvolaní žalobcu proti rozsudku krajského súdu.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.